

บทที่ ๓

สภาพปัญหาเยาวชนไทย

การพัฒนาเยาวชนในสังคมไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ศึกษาในเนื้อหาการพัฒนาเยาวชนไทยในสังคมไทยตามอริยมรรค ๘ ประกอบด้วย ๖ ประการ คือ (๑) ความหมายและความสำคัญของเยาวชน (๒) พัฒนาการของเยาวชนไทย (๓) ความต้องการของเยาวชนไทย (๔) สภาพของเยาวชนไทย (๕) ปัญหาของเยาวชนไทย (๖) สรุป มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ พัฒนาการของเยาวชนไทย

การพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กในแต่ละช่วงวัยมีความจำเป็นมากต่อการวิเคราะห์หลักการพัฒนาพฤติกรรมให้มีความเหมาะสมในด้านศีลธรรม จริยธรรม ทั้งตัวเด็กเองและสิ่งแวดล้อมของเด็ก เพื่อให้การพัฒนานั้นมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การเจริญเติบโต ด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก หมายถึง การเจริญเติบโตทางด้านสมอง ตลอดจนถึงอารมณ์และสังคม จะกินเวลานานกว่าเป็นการเจริญเติบโตที่มีความเกี่ยวพันกันตลอดเวลา พัฒนาการด้านหนึ่งก็ยังมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ และ พัฒนาการทุกๆ ด้านเหล่านี้ก็มีอิทธิพลต่อพัฒนาการโดยทั่วไปของเด็กด้วย ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ พัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา ภาษา อารมณ์และสังคม ส่วนแนวคิดที่เกี่ยวกับเงื่อนไขในการทำควมดี หรือ พัฒนาการทางด้านจริยธรรมของมนุษย์ จะเป็นอีกด้านหนึ่งไม่เน้นพัฒนาการทางร่างกาย โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มแนวคิด ได้แก่

(๑) กลุ่มแรก เห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมย่อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางด้านจริยธรรมของคนเรา คือ ถือว่าคนเราไม่ได้ดี หรือชั่วมาแต่เกิดจิตใจอยู่ในสภาวะกลางพร้อมที่จะทำในทางบวกให้คุณ หรือทางลบให้โทษก็ได้ สภาพแวดล้อมจึงเป็นเหตุปัจจัยสำคัญยิ่ง

(๒) กลุ่มที่สอง เห็นว่า ความพร้อมที่จะมีความเติบโตทางจิตใจนั้น มีอยู่ในบุคคลมาตั้งแต่เกิดแล้ว คือ เขามีจิตใจที่บริสุทธิ์มาตั้งแต่เกิดแต่เมื่อเติบโตขึ้นมาลักษณะทางด้านจริยธรรมของเขาจะเริ่มเปลี่ยนแปลง และจะพัฒนาการไปตามวิถีทางที่ดียิ่งขึ้น^๑ วุฒิภาวะของคนเรามีความแตกต่างกันออกไป การที่จะพัฒนาคนจำต้องคำนึงถึงระดับ วุฒิภาวะของเขาประกอบด้วย ตามหลักพุทธธรรมไม่เรียกว่าวุฒิภาวะแต่เป็นการพัฒนาบุคคลตามประเภทของกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนา ดังจะได้อธิบายตามลำดับ ต่อไปนี้

๑. พัฒนาการของเยาวชน วุฒิภาวะ หมายถึง ความเจริญเติบโตเต็มที่ทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้ง จะทำงานตามหน้าที่ได้ เช่น เมื่อถึงระยะหนึ่งทารกในครรภ์เริ่มเดินได้ เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ทารกจะเริ่มมีวุฒิ ภาวะ เริ่มเดินได้ พูดได้ เป็นต้น ในด้านจิตใจนั้นก็เจริญควบคู่กันไปกับร่างกาย เมื่อจิตใจเจริญเต็มที่ก็ เริ่มรู้จักใช้เหตุผลมีความรับผิดชอบ และควบคุมอารมณ์ของตนได้^๒

๒. พัฒนาการของวัยเด็ก พัฒนาการของวัยเด็ก เป็นวัยที่สำคัญยิ่งอีกวัยหนึ่งของความเป็นมนุษย์เพราะเด็กยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ทุกอย่าง ผู้ปกครองจึงต้องให้ความเอาใจใส่ในการเป็นอยู่นิสัยใจคอ คุณลักษณะพิเศษที่เด็กแสดงออก เพราะเด็กเริ่มจะเรียนรู้อะไรต่างจากสิ่งแวดล้อมและตัวเองจากผู้ปกครองบ้างจากเพื่อนบ้าง และในวัยเด็กนี้แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ (๑) วัยตอนต้นหรือก่อนเข้าโรงเรียน (วัยอนุบาล) ได้แก่ เด็กอายุ ๒-๕ ขวบ เป็นวัยพ้นจากวัยทารก เด็กจะสนใจต่อสิ่งใหม่รอบๆ ตัวรวมทั้งการสนใจตัวเอง สนใจอวัยวะของร่างกายทั้งของตนและของผู้อื่นว่าทำไมเหมือนกัน ทำไมต่างกัน และมักจะถามว่าทำไมจึง

^๑ เสฐียรพงษ์ วรรณปก, การปลูกฝังจริยธรรมในแนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในปัจจุบัน.(กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลีฟวิ่ง , ๒๕๓๓), หน้า ๒๓.

^๒ พระมหาสมควร ธมมธีโร, (สายงาม), “บทบาทผู้ปกครองในการอบรมศีลธรรมและจริยธรรมแก่เด็กเล็กก่อนเกณฑ์ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ วัดพรหมสุวรรณสามัคคี เขตบางแค กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , ๒๕๔๓), หน้า ๕๐.

เป็นอย่างนั้น ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ เป็นต้น เด็กในวัยนี้จึงเป็นวัยที่เริ่มมีอารมณ์ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอาจจะเจ้าอารมณ์ มักเป็นวัยดื้อและงอแง เมื่อถูกสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่อยากจะทำแม้ควรทำก็ตามชอบเล่นรักความเป็นอิสระชอบทำอะไรด้วยตัวเอง เช่น ไม่ชอบให้บอกไปนอน ไปกินอาหาร เป็นต้น

ในวัยนี้ผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ เพราะถ้าอบรมดี เด็กก็จะมีพฤติกรรมที่ดีด้วย และสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนทำให้เด็กพัฒนาได้ดี เช่นกัน ตรงกันข้าม ถ้าไม่สนใจเขาแล้วผลเสียที่จะตามมา ก็คือ การพัฒนาด้านอารมณ์จิตใจของเด็กจะน้อย จึงควรหัดให้เด็กช่วยตนเอง เช่น ให้เก็บหนังสือไว้เป็นที่เก็บรองเท้า หยิบสิ่งของแล้วเก็บไว้ที่เดิม เป็นต้น เพื่อปลูกฝังนิสัยความเป็นระเบียบวินัยแก่เด็ก และในปัจจุบันนิยมส่งบุตรหลาน เข้าโรงเรียนอนุบาล เพราะง่ายต่อการอบรมสั่งสอนเนื่องจากอาศัยกัลยาณมิตร คือ ครูเป็นผู้ดูแล อบรมแทนผู้ ปกครอง ซึ่งนับวันจะมีเวลาให้แก่เด็กวัยนี้น้อยลงไปทุกวันเพราะต้องทำมาหาเลี้ยงชีพทำงานค่อนข้างจะหนัก^๓

(๒) พัฒนาการของวัยตอนกลาง ได้แก่ เด็กอายุ ๖-๙ ปี(ส่วนเยาวชนมีอายุระหว่าง ๗- ๑๐ ปี บริบูรณ์) เป็นวัยที่เข้าโรงเรียนชั้นประถมศึกษา ถ้าเป็นโรงเรียนเอกชนก็เป็นชั้นประถมปีที่ ๑ เด็กในวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงมาก บางครั้งก็ทำตัวน่ารัก บาง ครั้งก็ดื้อดึงทางร่างกายก็เจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น ไม่ชอบอยู่นิ่ง การใช้มือและเท้ายังไม่ดีนัก ชอบทำอะไรด้วยตนเองเสมอ แต่ทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร และเริ่มสนใจว่าเด็กเกิดจากที่ไหน ทางด้านภาษาชอบอ่านหนังสือสละคำง่าย ๆ ชอบคิดตัวเลข สนใจวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตในช่วงวัยตอนกลางนี้ จึงเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เนื่องจาก ต้องปรับสภาพของตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ในโรงเรียน เพื่อนใหม่ เช่น ครู บทเรียน สถานที่ อาหารการกิน ระเบียบของโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมใหม่นี้เองทำให้เด็กมีการ เปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมได้ทั้งด้านอารมณ์และจิตใจ โดยต้องสอนให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ ของเด็กอาจมีการชกต่อยกันอยู่บ้าง ไม่เอาใจใครต่อเมื่อเด็กอายุพ้น ๘ ขวบ แล้วจึงจะรัก

^๓ รศ.สุพัฒนา สุภาพ, สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม : ครอบครัว: ศาสนา: ประเพณี, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๓๘- ๓๙.

เพื่อน และโรงเรียนควรให้อิสระแก่เด็กด้วย สอนให้เด็กรู้จัก แพ้ รู้จักชนะ และรู้จักให้อภัยต่อกัน มีการละเล่นกีฬาที่ส่งเสริมความพร้อมทางร่างกายด้วย (๓) พัฒนาการวัยตอนปลาย ได้แก่ เด็กอายุ ๑๐- ๑๒ ปี (จัดอยู่ในเกณฑ์เยาวชน) นับว่าเป็นวัยที่ไม่ต้องการความแตกต่างไปจากกลุ่มเพื่อนรักภักดีต่อกลุ่ม ชอบทำตามเพื่อนมีความเป็นกลุ่มก้อน และวัยนี้มักจะควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่าวัยตอนกลาง คิดได้เองมีบุคลิกภาพเฉพาะตัว ถ้าใครใคร่ก็แสดงออกมาเลย เช่น ปั่นร่ำพัน กระเทียมเท้า กระแทกเสียงใส่ เป็นต้น ในวัยนี้เด็กหญิงจะโตเร็วกว่าเด็กชาย ประมาณ ๒ ปี ฉะนั้น เด็กหญิงจะเป็นสาวรุ่นในขณะที่เด็กชายยังดูเด็กและโตไม่ทันกันจึงเกิดปัญหาในด้านวุฒิภาวะของเด็กหญิงและเด็กชายไม่ทัดเทียมกันอาจทำให้อีกฝ่ายละอายเพราะเริ่มเติบโตกันแล้ว ผู้ปกครองบิดามารดา ครูอาจารย์จึงควรอธิบายให้เด็กรู้และปฏิบัติตนให้ถูกต้องว่าเป็นไปตามวัยของพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สร้างความรักสามัคคี ในกลุ่มเด็กให้ได้เพื่อป้องกันไม่ได้เด็กมีปัญหา เพราะวัยนี้ เป็นวัยที่ดีที่สุดที่จะปลูกฝังความคิดอ่าน นิสยใจคอที่ดี เนื่องจากพวกเขาเปลี่ยนแปลงอะไรได้ง่ายมาก (ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก) ทั้งนี้ เด็กจะดีหรือเลวจึงขึ้นอยู่กับวัยนี้เป็นอย่างยิ่ง พัฒนาการของเยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยเปลี่ยนจากวันเด็กไปสู่ผู้ใหญ่เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่อย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว จึงไม่สามารถกำหนดลงไปได้แน่นอนว่าควรจะสิ้นสุดเมื่อใดแต่ก็พอจะกำหนดได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ ในวัยนี้แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ (๑) ก่อนวัยรุ่นระหว่างอายุ ๑๐- ๑๒ ปี (๒) วัยแรกรุ่นระหว่างอายุ ๑๓- ๑๖ ปี (๓) วัยรุ่นตอนปลาย ระหว่างอายุ ๑๗- ๒๑ ปี นอกจากนี้ยังพบปัญหาอีก ๓ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ ๑ เยาวชนไทยยังขาดการพัฒนาตามวัยอย่างต่อเนื่องครบทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาทางสุขภาพและความแข็งแรงของร่างกายตั้งแต่เกิดจนโตอันถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิตจนทำให้เกิดปัญหานานาประการทั้งภาวะการขาดสารอาหารตามหลักโภชนาการ สภาพร่างกายไม่แข็งแรง ไปจนถึงปัญหาสุขภาพฟันและการติดเชื้อต่างๆ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการขาดการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาทางสติปัญญาอย่างถูกต้อง ทำให้

เยาวชนขาดทักษะพื้นฐานต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการคิดและใช้เหตุผลอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทางจริยธรรม

ลักษณะที่ ๒ กระบวนการขัดเกลาทางสังคมสำหรับเยาวชนไทย ยังเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร กระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้ หมายรวมถึงแต่การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว การอบรมสั่งสอนในโรงเรียน การกล่อมเกลาทางศีลธรรมและจริยธรรมโดยสถาบันศาสนา ไปจนถึงการหล่อหลอมความรู้สึกรู้สีกคิดและพฤติกรรมโดยสภาพแวดล้อมในชุมชน และการรับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่างๆ ทำให้เกิดปัญหาบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ และความย่อหย่อนทางคุณธรรม จริยธรรม ปัญหาเหล่านี้นอกจากแสดงถึงความบกพร่องของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแล้ว ยังชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งไม่เป็นอันหนึ่งเดียวกันระหว่างสถาบันหลักต่างๆ ทางสังคม เช่น ความขัดแย้งระหว่างการอบรมในครอบครัวกับการสอนในโรงเรียน ความขัดแย้งระหว่างประสบการณ์ที่ได้รับที่โรงเรียนกับสภาพที่พบเห็นในชีวิตประจำวันในชุมชนและสังคม เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างในสิ่งที่สถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันสอดแทรกให้เยาวชน ทำให้เกิดความสับสนและทำให้การปลูกฝังลักษณะนิสัยบางประการให้แก่เยาวชนไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ลักษณะที่ ๓ เยาวชนจำนวนมากยังไม่ได้รับบริการและการปกป้องคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสม นับตั้งแต่สิทธิในการรับบริการพื้นฐานต่างๆ สิทธิในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สิทธิที่ควรได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และสิทธิในการได้รับการคุ้มครองจากการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมต่างๆ ปัญหาการขาดโอกาสของเยาวชนกลุ่มต่างๆ ในปัจจุบัน ตลอดจนการประพฤติดุเดือดต่อเยาวชนในลักษณะต่างๆ ทั้งโดยคนในครอบครัวและผู้อื่น

จากปัญหาเยาวชนทั้ง ๓ ลักษณะดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆ ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน วัด สื่อมวลชน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของเยาวชนในอนาคตอยู่ในภาวะคุกคามจากภัยต่างๆ รอบตัว ทรัพยากรมนุษย์ที่เป็น

กำลังสำคัญของชาติตกอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ไม่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและการเติบโตเป็นคนที่มีความคุณภาพ

๓.๒ ความต้องการของเยาวชนไทย

ความต้องการของวัยรุ่นนี้ ขึ้นอยู่กับค่านิยม (Value) ที่แต่ละคนยึดถือและส่วนใหญ่ก็มักจะยึดถือค่านิยมในกลุ่มที่ ตนเข้าร่วมด้วย ดังนั้นจึงต้องมีความเข้าใจว่าเยาวชนหรือวัยรุ่นนั้น เขามีความต้องการที่หลากหลายทั้งด้านร่างกาย สิ่งแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านจิตใจ แต่วัยรุ่นนั้น จะอิงกลุ่มเป็นหลักถ้ากลุ่มเพื่อนว่าอย่างไรก็มักจะมีค่านิยมตามกันไป พอสรุปความต้องการของเยาวชนหรือวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องการความรัก คือ อยากให้บิดามารดารัก อยากให้เพศตรงข้ามรัก อยากให้คนที่เกี่ยวข้องกับตนเองรักตน

(๒) ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะแสดงออกทางการเล่นกีฬา เช่น เล่นฟุตบอล เทนนิส และบันเทิง เช่น ร้องเพลง ประกวดเชียร์ลีดเดอร์ เป็นต้น

(๓) ต้องการความเป็นอิสระ คือ ไม่อยากให้ผู้ใหญ่คอยแนะนำหรือชี้ทางให้

(๔) ต้องการได้รับการยกย่อง คือ อยากได้ชื่อเสียง อยากให้สังคมยอมรับตนอยากให้เพื่อนๆ ยอมรับความสามารถของตนเอง

(๕) มีอุดมคติสูง คือ เป็นพวกอุดมคตินิยม แต่ขาดประสบการณ์ในชีวิตจริง จึงอาจตกเป็นเครื่องมือของคนพาลได้ง่าย และเชื่อคนง่าย เพราะรู้แต่ตำราไม่รู้จิตใจของคน

(๖) มีความสนใจเรื่องเพศและเพื่อนต่างเพศ คือ ให้ความสนใจเรื่องเพศศึกษามากเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นวัยรุ่นหญิงหรือวัยรุ่นชาย เช่น ชอบดูภาพอนาจารทางอินเทอร์เน็ตชอบดูภาพยนตร์ที่ เกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นต้น จึงควรให้คำแนะนำเขาว่าอย่าซิงสุกก่อนห้าม

(๗) ต้องการการรวมกลุ่ม คือ เพื่อนเรียนคณะใดก็อยากจะเรียนด้วย เพื่อนไปทำงานอะไรก็อยากจะไปทำงานนั้นด้วย เป็นต้น

๘) ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่ คือ อยากให้ผู้ใหญ่ยอมรับความรู้ ความสามารถของตนเอง ว่าสามารถทำงานได้ดี เช่นเดียวกับท่านแล้ว

๙) ต้องการแบบอย่างที่ดี คือ อยากเห็นตัวอย่าง แบบอย่างในทางสังคมที่ดีเป็นบุคคลตัวอย่าง เป็นปูชนียบุคคลที่น่าเคารพ ยกย่อง มีผลงาน และมีความดีปรากฏต่อสังคม

๑๐) ต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง คือ อยากให้ผู้ใหญ่รับประกันว่าจะไม่ทำโทษตนเมื่อทำผิด และอยากให้ท่านให้อภัยเมื่อทำผิดลงไปแล้ว

๑๑) ต้องการประสบการณ์ใหม่ คือ อยากคบหาเพื่อนต่างเพศ อยากเรียนรู้เรื่องราวที่ผู้ใหญ่ห้ามปรามไว้ เช่น ไม่ให้สูบบุหรี่ แต่เยาวชนก็ต้องการทดลองสูบ เป็นต้น

๑๒) ความรู้สึกรุนแรง คือ อารมณ์ที่เกิดจากความสมหวังก็จะดีใจสุดขีด และ ถ้าผิดหวังก็จะแสดงอารมณ์เสียใจอย่างสุดขีดเช่นกัน บางรายถึงกับฆ่าตัวตายเมื่อรู้ว่าตนสอบไล่ไม่ผ่าน^๔

๑๓) ต้องการมีอนาคตและต้องการความสำเร็จในชีวิต คือ มีความฝันต่าง ๆ นานา เช่น เรียนจบแล้วอยากจะเป็นแพทย์ เป็นทหาร เป็นตำรวจ วิศวกร ครู เป็นต้น

๓.๓ สภาพของเยาวชนไทย

เยาวชนถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ การที่ประเทศชาติจะเจริญรุดหน้าไปได้นั้นส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับเยาวชนอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา การที่เด็กมีความสำคัญเช่นนี้ สังคมไทยจึงได้พยายามอบรมสั่งสอน ให้การศึกษาและปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก การที่เยาวชนจะเป็นทั้งคนดีและคนเก่งได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับ การได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากครอบครัว และการได้รับการศึกษาที่ดี ทั้งนี้ก็เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาและบูรณาการคนให้ เจริญได้ทั้ง

^๔ รศ.สุพัฒนา สุภาพ, สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม: ครอบครัว: ศาสนา: ประเพณี, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๔๔-๔๕.

ทางกายและจิตใจ ส่วนการดูแลเอาใจใส่ของครอบครัวนั้นจะทำให้เยาวชนมีพื้นฐานจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง มีความรู้สึกอบอุ่นใจซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตเมื่อเขาเหล่านั้นเติบโตขึ้น

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาประเทศของรัฐบาลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทุกอย่างก้าวเต็มไปด้วยเทคโนโลยีต่างๆมากมาย หากแต่ถ้ามองในแง่ของค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม คนในสังคมกลับแข่งขันกันเพื่อความเจริญก้าวหน้าในด้านวัตถุเพื่อให้มีฐานะ มียศตำแหน่ง เมื่อเน้นการพัฒนาทางวัตถุมาก การพัฒนาทางจิตใจก็ตามไม่ทันทำให้คนคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมน้อยลง สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงนี้จะมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ คือ เมื่อประเทศมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เมืองหลวงและเมืองใหญ่ๆก็จะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประกอบกับปัญหาความยากจนในชนบททำให้ประชาชนในชนบทมุ่งเข้าเมือง เมื่อเข้าสู่เมืองก็มาอยู่ในรูปแบบแรงงานหาเช้ากินค่ำ รายได้น้อย ไร้ที่อยู่อาศัย เมื่อมีลูก พ่อแม่ก็ไม่มีความพร้อมที่จะเลี้ยงดูลูกจึงเกิดปัญหาที่เกี่ยวกับเยาวชนอย่างมากมาย เช่น ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาโสเภณีเด็ก การรวมกลุ่มมั่วสุมทางเพศ การเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ ปัญหาการกระทำผิดและปัญหายาเสพติด เป็นต้น

๓.๔ ปัญหาของเยาวชนไทย

ปัญหาของเยาวชนไทยจะต้องยอมรับเสียก่อนว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่เป็นคนดี เป็นพลเมืองดีของชาติ แต่ผู้ใหญ่คาดหวังจะให้เขาเป็นคนดียิ่งขึ้นไปอีกและมีเยาวชนอีกจำนวนหนึ่งมีปัญหา ซึ่งคำว่าจำนวนหนึ่งนี้เมื่อเทียบกับเยาวชนทั้งประเทศ เยาวชนที่มีปัญหาก็นับจำนวนเป็นล้านทีเดียว จากลักษณะของเยาวชนไทยที่มีจำนวนมากเช่นนี้ หากจะทำความเข้าใจและให้ความสนใจเยาวชน ก็ควรเข้าใจว่าเยาวชนแยกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ซึ่งแบ่งแยกตามลักษณะสังคมอยู่แล้ว และหากพิจารณาตามอริยมรรคมีองค์ ๘ ประการในด้านของการกระทำที่สามารถพิจารณาได้ดังนี้

๑) สัมมาทิฐิ หมายถึง ไม่เกิดความเห็นชอบ ได้แก่ ไม่รู้ในทุกข์ (ความทุกข์) ไม่รู้ในทุกข์สมุทัย (เหตุเกิดแห่งทุกข์) ไม่รู้ในทุกข์นิโรธ (ความดับแห่งทุกข์) ไม่รู้ในทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับแห่งทุกข์) ดังจะเห็นกลุ่มเยาวชนที่อยู่ในสถานศึกษา โรงเรียน เริ่มตั้งแต่นักเรียนชั้นมัธยมเรื่อยไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เยาวชนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นคนดี ใฝ่ศึกษาหาความรู้ มีความรู้ สนใจสิ่งที่อยู่รอบตัวและสนใจเรื่องราวทั้งที่อยู่ใกล้ตัว ไกลตัว รวมไปถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรมและความสนใจหลากหลาย และ กลุ่มเยาวชนที่อยู่ในชุมชน ในหมู่บ้านหนึ่งหรือชุมชนหนึ่ง จะมีเยาวชนอยู่จำนวนไม่น้อยทีเดียว เยาวชนเหล่านี้จะมีลักษณะที่หลากหลายปะปนกัน เยาวชนจำนวนหนึ่งออกไปทำงานนอกบ้าน แล้วกลับมาตอนเย็น บางกลุ่มทำงานช่วยพ่อแม่อยู่บ้าน บางกลุ่มอยู่บ้านเฉย ๆ บางกลุ่มก็เข้ามาอยู่ในชุมชนอย่างแอบแฝง ดังนั้นเยาวชนกลุ่มนี้จึงมีลักษณะหลากหลาย มีตั้งแต่เยาวชนผู้นำรวมกลุ่มทำกิจกรรมให้แก่สังคมอย่างเข้มแข็ง เป็นกำลังสำคัญของหมู่บ้านรองจากผู้ใหญ่ รวมไปถึง พวกอยู่เฉย ๆ กินเหล้าเมายา ลักเล็กขโมยน้อย รวมไปถึงติดยาเสพติด และเรื่องอื่นๆ ด้วย ดังจะเห็นได้ว่าคนที่มีความเห็นถูกต้องจะช่วยเหลือการงานบิดามารดา ต่างจากเยาวชนที่เห็นผิด ก็จะชอบกินเหล้าเมายา ลักเล็กขโมยของครอบครัวและผู้อื่นได้ ซึ่งกลายเป็นมิจฉาธิฐิ ซึ่งเกิดจากการทำในใจโดยไม่แยบคาย การไม่ใช้ปัญญาพิจารณา ความไม่รู้จักคิด การปล่อยให้วิชาครอบงำ ปัญหาเรื่องพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนทำไมเยาวชนถึงต้องมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่พึงประสงค์ต่อบุคคลหลายๆ กลุ่มในสังคม รู้สึกกังวลเกี่ยวกับพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาของเยาวชน หรือเป็นเพราะตัวเยาวชนเอง หรือผู้ปกครอง การเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมเยาวชน ลักษณะของพฤติกรรมเยาวชน ในส่วนนี้อาจเป็นลักษณะเฉพาะในตัวของเขา เพราะในวัยเยาวชนอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ บ้างก็เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่า ต้องการอิสระ อยากเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้รู้จัก และเรียนรู้กับสิ่งใหม่ๆ ในชีวิต ลักษณะนี้จะทำให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมถูกปลูกฝังเข้าไปในตัว of เยาวชนโดยอัตโนมัติ

๒) ด้านสัมมาทิฐิ วัยรุ่นจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับความคิดที่แสดงออกมาในด้านต่างๆ ได้แก่ ไม่ดำริที่จะออกจากกาม เนกขัมมะหรือการออกบวช ไม่รักษาศีล ไม่ดำริในการไม่พยาบาทปองร้ายผู้อื่น และไม่ดำริในการไม่เบียดเบียนผู้อื่น สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นมีการพัฒนาการทางด้านความคิดนั้นไปทางที่ไม่สร้างสรรค์และหลงไปสู่สิ่งที่ไม่ดีได้ เช่น คิดลองเสพยา คิดมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เยาวชนไทยจำนวนมากกำลังตกเป็นทาส และยากที่จะหลุดพ้นจากความคิดที่ไม่ดีไปได้ เพื่อนเข้าบาร์ก็เข้าด้วย เพื่อนใส่กระโปรงสั้นก็ใส่ด้วย เพื่อนร้องเพลงฝรั่งก็ร้องด้วยเพื่อนกินไก่เคঁคัตก็กินพิซซ่าก็ทำตามด้วย ยิ่งไปกว่านั้นเพื่อน ๆ ไม่เข้าวัดก็ไม่เข้าด้วย

๓) มิจฉาวาจา คือ การเจรจาที่ไม่ชอบ ได้แก่ การไม่เว้นจากวจีหุจรีต ๔ คือประพฤติก้าวทางวาจา ได้แก่ พูดเท็จ พูดส่อเสียด ยุยงให้เขาแตกร้างกัน พูดคำหยาบคาย และ พูดเพ้อเจ้อเหลวไหลไร้สาระ

๔) มิจฉากัมมันตะ คือ ทำการงานไม่ชอบ โดยไม่ประกอบการทำงานที่ถูกประเพณี ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม และไม่ละเว้นจากกายหุจรีต ๓ ได้แก่ ปาณาติบาต ไม่เว้นจากการเบียดเบียนฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อทินนาทาน ไม่เว้นจากการลักขโมย และไม่เว้นจากการฉ้อฉลคดโกง แกล้งทำลายผู้อื่น กาเมสุมิฉาจาร ไม่เว้นจากการประพฤติผิดในกาม กล่าวคือ เพราะว่าเมื่อโลกมีความเจริญด้านวัตถุมากยิ่งขึ้นเท่าใด ความเจริญด้านจิตใจของมนุษย์ในสังคมกลับมีความเสื่อมถอยลงอีกทั้งในปัจจุบันสังคมโลกกำลังบูชาเศรษฐกิจและการเมืองไม่เหลียวแลศีลธรรมจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ ระบบบริโภคนิยมได้เข้ามาเยาวชนไทยจำนวนมากจึงถูกเลี้ยงดูและเจริญเติบโตขึ้นมาภายใต้สภาพแวดล้อมที่นิยมความสะดวกสบายบริโภคทางวัตถุตามสื่อโฆษณา แสวงหาความเพลิดเพลิน ด้วยการเล่นเกมนิวเกมคอมพิวเตอร์ การเล่นอินเทอร์เน็ตการเที่ยว

ตามสถานเริงรมย์ หรือแหล่งมั่วสุมที่เกิดมีอยู่ทั่วทุกมุมของสังคม^๕ ก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ ปัญหาการทำแท้ง จนกระทั่งปัญหาการทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายจนถึงแก่ชีวิตเข้าสู่วงจรการทำผิดจาก ลักษณะสภาพของเด็กในพื้นฐานวัฒนธรรมและความเชื่อของสังคมไทย มีพื้นฐาน เดิมที่ฝังราก ลึกอยู่ในวัฒนธรรมความเชื่อของสังคมไทยในการมอง และให้คุณค่าต่อ เยาวชน^๖ อีกประการ ปัญหาเฉพาะของเยาวชนอันเกิดจากความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ปัญหาอยากต่าง ๆ ที่ กล่าวนี้เป็นต้นเหตุของปัญหาอื่น ๆ เช่น อยากทดลองเหล้าบุหรี่ ยาเสพติด ทดลองเป็นคู่นอนกัน ทดลองขับรถแข่งกัน ยังมีการอยากทดลองขับแข่งรถ ยังมีการอยากการทดลองอย่างอื่นอีกมาก ล้วนให้เกิดปัญหาตามมาทั้งสิ้น

๕) มิฉฉาอาชีวะ คือ การเลี้ยงชีวิตไม่ชอบ ได้แก่ ไม่เว้นจากการเลี้ยงชีพในทางที่ผิด ประกอบสัมมาอาชีพ คือ ไม่เว้นจากการค้าขายเครื่องประหารมนุษย์และสัตว์ ไม่เว้นจากการค้าขายมนุษย์ไปเป็นทาส ไม่เว้นจากการค้าสัตว์สำหรับฆ่าเป็นอาหาร ไม่เว้นจากการค้าขาย น้ำเมา ไม่เว้นจากการค้าขายยาพิษ ปัจจุบันปัญหาการกระทำความผิดของเยาวชนเป็นเรื่องที่ ได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่างๆ เป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากผลของการพัฒนาประเทศให้ เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม การเปลี่ยนแปลง ทางสังคมทำให้บุคคลเกิดความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความบีบคั้นทาง เศรษฐกิจทำให้บุคคล ดิ้นรนเพื่อแสวงหาซึ่งรายได้ที่ผิด ค่านิยมของสังคมในบางเรื่องได้รับการ ยอมรับจากกลุ่มบุคคล ทำให้บุคคลต้องดิ้นรนเพื่อให้บรรลุค่านิยมดังกล่าวโดยไม่คำนึงถึงวิธี การ

^๕ พระมหาบุญจิตกร กนตสีโล (คำมา), “ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาศีลธรรมของเยาวชนตามทัศนะของพุทธ ทาสภิกขุ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐), หน้า ๗๑.

^๖ ปริญญญา ฐิตินนตรี, “บทบาทของศาลเยาวชนและครอบครัวในการคุ้มครองเด็กจากการทารุณกรรม โดยบุคคลในครอบครัว”, *วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๘๘.

ที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น ค่านิยมที่ฟุ่มเฟือย ค่านิยมทางวัตถุและการยกย่องผู้ที่ร่ำรวย เป็นต้น ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ส่งผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างของครอบครัวที่ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก และเยาวชนได้ รับผลกระทบจากการที่พ่อแม่มีเวลา ให้แก่ครอบครัวน้อยลง

๖) มิจฉาวายามะ คือ ไม่มีความเพียรชอบ ๔ ประการ ได้แก่ ไม่เพียรระวังมิให้บาป หรือความชั่วเกิดขึ้น ไม่เพียรละบาปหรือความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่เพียรทำกุศลหรือความดีให้ เกิดขึ้น ไม่เพียรรักษากุศลหรือความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้คงอยู่ ปัญหาการหลงไหลของอารยธรรม ต่างประเทศ เช่น การแต่งกายด้วยของราคาแพง ความฟุ้งเฟ้อ สื่อลามก การกระทำผิดประเพณี และศีลธรรมอันดีงามของชาติไทยทำให้เยาวชนนำมาเลียนแบบและไม่ระมัดระวังในการเพียรที่ จะรักษากุศล ระวังอกุศล

๗) มิจฉาสติ คือ ไม่ระลึกรู้ชอบ ได้แก่ ไม่ระลึกรู้วิปัสสนาการไม่ระลึกในกาย เวทนา จิต และธรรม ๔ ประการคือ การไม่พิจารณากาย การไม่พิจารณาเวทนา การไม่พิจารณาจิต ไม่ ระลึกได้ว่าจิตกำลังเศร้าหมองหรือผ่องแผ้ว รู้เท่าทันความนึกคิด การไม่พิจารณาธรรมให้เกิด ปัญญา ไม่สามารถระลึกได้ว่าอารมณ์อะไรกำลังผ่านเข้ามาในใจ การกระทำผิดของเยาวชนโดย ส่วนมากมีสาเหตุมาจากตัวเยาวชนที่กระทำผิดเอง ซึ่งประกอบไปด้วยหลายสาเหตุด้วยกันได้แก่ ความผิดปกติของร่างกาย จิตใจ อันเนื่องมาจากความเจ็บป่วย ความพิการหรือกรรมพันธุ์ ปัญหา โรคภัยไข้เจ็บ ความด้อยของสติปัญญาซึ่งในแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไปทำให้ไม่สามารถปรับ ตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ บางครั้งมีแรงผลักดันของสัญชาตญาณ ประกอบกับเยาวชนยังเป็นวัยที่ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทางอารมณ์จึงอาจขาดสติและความยั้งคิด และขาดความสามารถที่จะ ต่อด้านไม่ให้เกิดการกระทำที่ไม่เหมาะสมจึงทำให้เยาวชนเกิดการกระทำผิดได้

๘) มิจฉาสมาธิ คือ ไม่ตั้งใจชอบ ไม่ทำจิตให้สงบ ไม่ระงับจากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง ให้มีอารมณ์แน่วแน่เป็นอันเดียว เพื่อให้จิตจดจ่อพุ่งชน หาอารมณ์อันมีโทษให้จิตมีที่ยึด ปัญหา ความว้าวุ่น ความเหงา ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น เหงาเพราะขาดเพื่อนไม่ได้ มีอะไรไม่

เท่าเพื่อน ทำให้ไม่พอใจในฐานะตัวเอง เกลียดพ่อแม่พาลหนีออกจากบ้านไปเข้ากลุ่มเพื่อน เหวงหรือว่าเหวเพราะไม่มั่นใจในตัวเองก็ออกแสวงหาความมั่นใจทั้งในทางที่ถูกและทางที่ผิด ใครห้ามก็ไม่ฟังทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกมากมาย เพราะไม่มีสมาธิที่จะควบคุมตัวเองได้นั่นเอง

๓.๕ ลักษณะของปัญหาเยาวชนไทย

ปัญหาเยาวชนแยกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ๑) ปัญหาร่วม หมายถึง ปัญหาที่มีอยู่แล้ว สังคมหรือผู้ใหญ่สร้างปัญหา ทำให้เยาวชนอยู่ในสังคมก็ได้รับปัญหานั้นค่ะ และ ๒) ปัญหาเฉพาะของเยาวชนเกิดจากลักษณะเฉพาะของความเป็นเยาวชน ดังนี้ (๑) ปัญหาร่วม หมายถึง ปัญหาที่มีอยู่แล้ว สังคมสร้างปัญหา ผู้ใหญ่สร้างปัญหาเยาวชนอยู่ในสังคมก็ได้รับปัญหานั้น ซึ่งจะโทษเยาวชนคงไม่ได้ ปัญหาร่วมที่สำคัญจะยกตัวอย่างให้เห็น เช่น ปัญหาเรื่องบุหรี เหล้า การพนัน การกินเหล้า สูบบุหรี เล่นการพนัน เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่สร้างขึ้นมามีขึ้นมาก และผู้ใหญ่ก็ปฏิบัติกันอยู่แล้ว เยาวชนเห็นตัวอย่างก็กิน สูบและเสพเหมือนผู้ใหญ่ปัญหาแหล่งบันเทิง ผับ บาร์ ดิสโก้เธค สถานอาบ อบ นวด ซ่อง สิ่งเหล่านี้มีทั่วไปในสังคมไทย แม้บางอย่างกฎหมายกำหนดไว้ในทางปฏิบัติก็มีการปล่อยให้เยาวชนเข้าเสพได้อย่างเสรีปัญหาเรื่องภาพยนตร์โป๊ หนังสือโป๊ หรือเรื่องโป๊เปลือยร่างกาย เรื่องทางเพศดังกล่าว เยาวชนเข้าถึงได้โดยไม่มีข้อจำกัดเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ปัญหายาเสพติด ยาบ้า ยาอี เฮโรอีน และอื่น ๆ สิ่งเสพติดดังกล่าวมีอยู่แล้วในสังคมและผู้ใหญ่ก็เสพอยู่แล้ว เยาวชนก็ทำได้เช่นกันปัญหาการเอาไรต์เอาเปรียบ การโกงกิน คอร์รัปชั่นของนักการเมือง พ่อค้า ข้าราชการ รวมไปถึงเรื่องการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบสังคม สิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ทั่วไป เยาวชนย่อมทำตามและสร้างปัญหาเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ (๒) ปัญหาเฉพาะของเยาวชน ปัญหาเฉพาะดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ แก่เยาวชนอีกมาก ลักษณะของปัญหาเกิดจากลักษณะเฉพาะของความเป็นเยาวชนนั่นเอง ซึ่งกล่าวแต่เพียงประเด็นสำคัญพอเป็นแนวพิจารณา ได้แก่ ปัญหาเฉพาะของเยาวชนอันเกิดจากความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง ปัญหาอยากต่าง ๆ ที่กล่าวนี้เป็นต้นเหตุของปัญหาอื่น ๆ เช่น อยากทดลองเหล้าบุหรี ยาเสพติด

ทดลองเป็นคู่นอนกัน ทดลองขับรถแข่งกัน ยังมีการอยากทดลองขับแข่งรถ ยังมีการอยากการทดลองอย่างอื่นอีกมาก ล้วนให้เกิดปัญหาตามมาทั้งสิ้น ปัญหาตามเพื่อนหรือปัญหาติดกลุ่ม ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่ทำตามเพื่อนเป็นใหญ่จึงเกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น เพื่อนเข้าบาร์ก็เข้าด้วย เพื่อนใส่กระโปรงสั้นก็ใส่ด้วย เพื่อนร้องเพลงฝรั่งก็ร้องด้วยเพื่อนกินไก่เค้นตักก็ กินพิซซ่า ก็ทำตามด้วย ยิ่งไปกว่านั้นเพื่อน ๆ ไม่เข้าวัดก็ไม่เข้าด้วย ปัญหาความว้าเหว่ ความเหงา ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของวัยรุ่น เหงาเพราะขาดเพื่อนไม่ได้ มีอะไรไม่เท่าเพื่อน ทำให้ไม่พอใจในฐานะตัวเอง เกลียดพ่อแม่พาลหนีออกจากบ้านไปเข้ากลุ่มเพื่อน เหงาหรือว้าเหว่เพราะไม่มั่นใจในตัวเองก็ออกแสวงหาความมั่นใจทั้งในทางที่ถูกและทางที่ผิด ใครห้ามก็ไม่ฟังทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกมากมาย (๓) ปัญหาการขาดการอบรมกล่อมเกลามาจากความใกล้ชิดสนิทสนม ทั้งจากครอบครัวทั้งจากสังคมแวดล้อม จากสังคม เช่น สนามกีฬาที่ออกกำลังกายไม่มี ที่พักผ่อนหย่อนใจไม่มี ที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจไม่มี โดยเฉพาะเมืองใหญ่ ๆ ไม่มีสิ่งเหล่านี้ ด้านครอบครัวเช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ไม่เคยใกล้ชิดลูก ไม่เคยแนะนำกล่อมเกลารหรือเป็นตัวอย่างที่ดี เหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานของการขาดความสัมพันธ์สืบเนื่องกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ ประเพณี แนวปฏิบัติต่อตนเองและสังคม การขาดทั้งสองเรื่องดังกล่าวทำให้เยาวชนสร้างปัญหาให้ตัวเองและสังคม เพราะเยาวชนเป็นวัยที่กำลังเฝ้าหาแบบอย่างจากผู้ใหญ่และจากสังคม

นอกจากนี้ยังพบสาเหตุของปัญหาเยาวชนอีกประการหนึ่ง คือ สาเหตุของปัญหาเยาวชนนั้นมาจาก ๒ องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่^๗ (๑) เกิดจากตัวเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนที่อยู่ ในวัยรุ่นต้องการแสดงออกและมักแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ทั้งชอบสนุกสนาน ดังจะเห็นได้จากข่าวว่าเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ไปใช้บริการสถานเริงรมย์ซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย (๒) เกิดจากบิดามารดาหรือครอบครัว ไม่ได้ให้ความอบอุ่นหรือความสุขแก่เยาวชนอย่างเพียงพอ

^๗ ผศ.ปกรณ คุณารักษ์, ปัญหาสังคม,(ขอนแก่น: คลังน่านวิทยา, ๒๕๔๖), หน้า ๑๓๔-๑๓๕.

พอโดยเฉพาะบิดา มารดาหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก สร้างความตึงเครียดและความกดดันให้แก่เยาวชนเป็นเหตุให้เยาวชนประสบกับความทุกข์ ต้องการแสวงหาความสุขนอกบ้านจึงเที่ยวสถานเริงรมย์เพื่อคลายความเครียดและความกดดัน ขณะเดียวกันก็นำไปสู่การมั่วสุม การประพฤติตนไม่เหมาะสม ปัญหาทางเพศปัญหายาเสพติดและปัญหาเยาวชนกระทำผิด (ปัญหาทุพภิกขกรรม) ในที่สุด

๓.๖ ปัญหาการกระทำผิดของเยาวชนไทย

ปัจจุบันปัญหาการกระทำผิดของเยาวชนเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่างๆ เป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากผลของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้บุคคลเกิดความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจทำให้บุคคล ดิ้นรนเพื่อแสวงหาซึ่งรายได้ ค่านิยมของสังคมในบางเรื่องได้รับการยอมรับจากกลุ่มบุคคล ทำให้บุคคลต้องดิ้นรนเพื่อให้ บรรลุค่านิยมดังกล่าวโดยไม่คำนึงถึงวิธี การที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น ค่านิยมที่ฟุ่มเฟือย ค่านิยมทางวัตถุและการยกย่องผู้ที่ร่ำรวย เป็นต้น ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ส่งผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างของครอบครัวที่ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก และเยาวชนได้ รับผลกระทบจากการที่พ่อแม่มีเวลาให้แก่ครอบครัวน้อยลง

เนื่องจากเหตุผลและ ความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจ เด็กเกิดความรู้สึขาดความรัก ความอบอุ่น ในขณะที่ โครงสร้างสมัยใหม่มีความต้องการพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่มากขึ้น ในการเจริญเติบโตท่ามกลางสิ่งที่ชั่วร้ายต่างๆ ประกอบกับเยาวชนเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งมักประสบกับปัญหาต่างๆ ในการปรับตัวอันเนื่องมาจากพัฒนาการตามวัย ถ้าสถาบันครอบครัวไม่เข้มแข็งหรือไม่สามารถช่วยเหลือเยาวชนเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้เกิดความขัดข้องใจและผลักดันให้ออกมาแสวงหาความรักความ อบอุ่นจากสังคมภายนอก อาจนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่กระทำ

ผิดได้ ปัญหาการกระทำของเยาวชนที่ นับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สืบเนื่องมาจากพฤติกรรมผิดระเบียบซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และจะเกี่ยวพันกับลักษณะความประพฤติเกร สภาความเป็นอยู่ทางสังคม และลักษณะประจำตัวของบุคคลที่กระทำผิด ซึ่งอาจกล่าวได้ คือ องค์ประกอบทางสังคม และภาวะความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปการที่เยาวชนกระทำผิดนั้น ถือเป็นการกระทำผิดของเด็กเท่านั้นไม่ถือเป็นอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะเยาวชนอาจพิจารณาได้ทั้งในกรอบของกฎหมายที่พิจารณาว่าการกระทำผิดของเยาวชนเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งเพียงแต่ผู้กระทำเป็นเยาวชน หรืออาจพิจารณาในกรอบของบรรทัดฐาน ค่านิยม วัฒนธรรมของสังคม ที่กล่าวว่า การกระทำผิดของเยาวชนเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือต่อต้านบรรทัดฐาน ค่านิยมวัฒนธรรมของสังคมที่ทำให้เกิดการเสียระเบียบซึ่งผลของการกระทำของเยาวชนนั้น นอกจากจะเกิดปัญหาต่อตนเองแล้วยังนำภัยมาสู่บุคคลอื่นในสังคมได้^๔

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเยาวชน นักจิตวิทยาและนักสังคมศาสตร์ ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นกระทำผิด ซึ่งในปัจจุบันปรากฏว่า จำนวนเยาวชนที่มีการกระทำผิดมีแนวโน้มที่สูงขึ้นกว่าเดิม และลักษณะของการกระทำผิดก็รุนแรง รวมถึงสาเหตุของการกระทำผิดนั้นก็ซับซ้อนขึ้นการจะเข้าใจสาเหตุนั้นต้องศึกษาถึงองค์ประกอบทางสังคม พัฒนาการของบุคลิกภาพความเชื่อ แรงจูงใจควบคู่ไปด้วยการจะเข้าใจถึงสาเหตุของการกระทำผิดของเยาวชนจึงต้องศึกษาองค์ ประกอบอื่นๆ ของสังคมที่มี ผลต่อการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ อุปนิสัย ความเชื่อต่างๆ ของเยาวชนรวมด้วย อย่างไรก็ตามสาเหตุของการกระทำผิดของเยาวชนสามารถสรุปได้ ดังนี้

^๔ อุดุลย์ ตันประยูร, ปัญหาสังคม, (กรุงเทพมหานคร :โอเดียนส์ไตร์ , ๒๕๒๖), หน้า ๑๗.

๑. สาเหตุจากตัวผู้กระทำผิด

๑) การกระทำผิดของเยาวชนโดยส่วนมากมีสาเหตุมาจากตัวเยาวชนที่กระทำผิดเอง ซึ่งประกอบไปด้วยหลายสาเหตุด้วยกันได้แก่ ความผิดปกติของร่างกาย จิตใจอันเนื่องมาจากความเจ็บป่วย ความพิการหรือกรรมพันธุ์ ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บความด้อยของสติปัญญาซึ่งในแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ บางครั้งมีแรงผลักดันของสัญชาตญาณ ประกอบกับเยาวชนยังเป็นวัยที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทางอารมณ์จึงอาจขาดสติและความยั้งคิด และขาดความสามารถที่จะต่อต้านไม่ให้เกิดการกระทำที่ไม่เหมาะสมจึงทำให้เยาวชนเกิดการกระทำผิดได้

ปัญหาเรื่องพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนทำไมเยาวชนถึงต้องมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และไม่พึงประสงค์ต่อบุคคลหลายๆ กลุ่มในสังคม รู้สึกกังวลเกี่ยวกับพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาของเยาวชน หรือเป็นเพราะตัวเยาวชนเอง หรือผู้ปกครอง... การเรียนรู้เรื่องพฤติกรรมเยาวชน ลักษณะของพฤติกรรมเยาวชน ในส่วนหนึ่งอาจเป็นลักษณะเฉพาะในตัวของเขา เพราะในวัยเยาวชนอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ บ้างก็เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่า ต้องการอิสระอยากเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้รู้จัก และเรียนรู้กับสิ่งใหม่ๆ ในชีวิต ลักษณะนี้จะทำให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมถูกปลูกฝังเข้าไปในตัวของเขาโดยอัตโนมัติ เยาวชนจะมีกระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง โดยที่ไม่ต้องให้ผู้อื่นสอน เขาจะเรียนรู้ได้จากสื่อโฆษณาจากภาพสิ่งพิมพ์ต่างๆ และที่สำคัญมาจากบุคคลที่เขาใกล้ชิดมากที่สุด ก็คือ กลุ่มเพื่อนๆ จะเป็นวิธีการที่ง่ายมากที่เยาวชนจะก้าวลงไปสู่ขุมแห่งอบายมุขทั้งปวง การที่ไม่ทำตามกระแสนิยมถือว่าเป็นการเขยล้าสมัย ผลที่จะตามมาคือ ภาวะเสี่ยง ซึ่งถ้าเป็นผู้ชาย ก็จะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรวมกลุ่มทำหายกฎหมาย การมั่วสุมสิ่งเสพติด และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น แต่ถ้าเป็นผู้หญิง ก็จะมีภาวะเสี่ยงทางด้านการถูกล่อลวง ล่วงละเมิดทางเพศ และความรุนแรงทางเพศ ในที่กล่าวมาข้างต้นก็ยังมีอีกส่วนหนึ่ง ที่ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก็คือ บิดามารดาผู้ปกครองไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่ลูกหลานอย่างเต็มที่ ไม่มีเวลาที่จะอบรมสั่งสอน และ

ดักเตือนลูกหลานของตนเอง ปล่อยให้เยาวชนต้องอยู่ใกล้กับสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น รอบข้างมีแต่คนมั่วสุม ดื่มสุรา เสพยาสารเสพติด เป็นต้น เมื่อเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คงเป็นการยากที่จะให้เยาวชนได้หันกลับมามองอนาคตตัวเองใหม่ เพราะเมื่อเขาได้เข้าไปอยู่ในวงจรอุปสรรคแล้ว คงยากที่จะดึงเขาขึ้นมาจากจุดๆนั้น และถ้าบิดา มารดาผู้ปกครองเองยังไม่ให้ความสำคัญของปัญหาเยาวชน ก็เป็นการยากเข้าไปอีกแถมยังเป็นการส่งเสริมในทางอ้อมอีกทางหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำลง

๒. สาเหตุทางครอบครัวครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐาน ในการให้ความรักความอบอุ่น แก่สมาชิกให้การอบรมเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอน ชัดเจนสั่งสอนสมาชิก ให้รู้จักระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมและมีพัฒนาการ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ให้เป็นไปตามความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะในช่วงวัยเริ่มต้นของชีวิตบุคคลสำคัญในครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กเป็นอย่างมาก คือ บิดามารดา รองลงไปก็จะเป็นสมาชิกคนอื่น ในครอบครัว ดังนั้นความประพฤติและค่านิยมของ พ่อแม่จึงมีความหมายต่อการพัฒนาทัศนคติ ความรู้ และแนวทางในการดำรงชีวิตของเยาวชนครอบครัวนับเป็นสถาบันทางสังคมที่มี ความสำคัญเป็นอันดับแรก ในการที่จะสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็ก ถ้าภายในบ้านหรือครอบครัวมีความผาสุก ทุกคนมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นอย่างดี บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ และพยายามอบรมบ่มนิสัย ในทางที่ดีงามให้กับบุตร และทำเป็นตัวอย่างที่ดี ให้แก่บุตร ย่อมทำให้บุตรได้รับความรักความ อบอุ่นและเจริญเติบโตด้วยดี แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าครอบครัวไม่มีความสามัคคี ไม่มีการ เสียสละ ให้อภัยซึ่งกันและกันมีการทะเลาะวิวาทกันบ่อยๆ เด็กก็ย่อมรับนิสัยก้าวร้าว หยาบคาย ชอบทะเลาะวิวาท หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่เป็นโรคประสาท จู้จี้ขี้บ่น เด็กก็มักขาดความ มั่นคงทางอารมณ์ เด็กที่พ่อแม่ชอบเล่นการพนัน ดื่มสุรา เด็กก็อาจซึมซับเอานิสัย เล่นการพนัน ดื่มสุราเม้าด้วย หรือในกรณีที่ครอบครัวแตกแยก เด็กมักมีนิสัยแข็งกระด้างหรือ กลายเป็นคนเกรี้ยวเพื่อหาทางชดเชยความต้องการที่ขาดไปนอกจากนี้ ครอบครัวที่พ่อแม่เข้มงวด กวดขันมากเกินไปหรืออ่อนโยนตามใจมาก เกินไปก็จะทำให้เด็กเสียนิสัยและประพฤติผิดได้ง่าย

หรือครอบครัวใดที่ยากจนและมีบุตรมากก็ยอมทำให้พ่อแม่ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กก็ได้รับความยาก ลำบากขาดความอบอุ่นและความมั่นคงทางจิตใจ ย่อมเติบโตขึ้นกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทาง ความประพฤติ

๓) สาเหตุจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมรอบตัวนับว่ามีอิทธิพลที่ทำให้ชีวิตของบุคคลนั้น ๆ โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่งได้ เช่น เด็กยอมเลียนแบบจากบิดามารดา หรือครูบาอาจารย์บ้างไม่มากนักน้อย ธรรมชาติลมฟ้าอากาศ สถานที่ภูมิประเทศ การศึกษา ประสบการณ์ รวมทั้งภาวะการณ์ทั่วไปย่อมมีส่วนผลักดันโน้มเอียงไปในทางที่ เป็นคุณและโทษ ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม แยกออกได้ดังนี้

๑) ปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา การศึกษาการอบรมขัดเกลาทาง สังคมให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นอกจากสถาบันครอบครัวแล้ว โรงเรียนก็เป็นอีกแหล่งหนึ่ง ที่จะให้การอบรมขัดเกลาทางสังคมแก่เยาวชนทั้งในด้านความรู้ วิชาการ หรือความประพฤติ ดังนั้นวิธี การอบรมขัดเกลาทางสังคมจึงมอบให้ผู้ที่ทำหน้าที่ โดยเฉพาะครูจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการทำหน้าที่นี้ ครูจึงต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดี เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ด้วยไม่กระทำการล่วงละเมิดกฎศีลธรรม หรือกฎหมาย และจะต้องพยายามกวดขันเรื่องความ ประพฤติที่ถูกต้องเหมาะสมของนักเรียนตามที่สังคมยอมรับอยู่เสมอสถานศึกษาเป็นสถาบันที่ สำคัญที่มีส่วนรับผิดชอบต่ออนาคตของเยาวชนไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านศีลธรรม หรือ ด้านความประพฤติ ตลอดจนอาชีพของเยาวชนจะยึดเป็นหลักในการดำรงชีวิต ด้วยเหตุนี้ครู อาจารย์จึงต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ประพฤติผิดศีลธรรมหรือกระทำผิดกฎหมาย เพราะ อาจจะทำให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมที่ ไม่ดีเหล่านั้น นอกจากนี้ครูอาจารย์ควรร่วมมือ ประสานงานกับผู้ปกครองของเยาวชน เพื่อที่จะไม่ให้เยาวชนมีความประพฤติเสื่อมเสียและเกิด ความเหน็ดเหนื่อยท้อแท้ อาจทำให้เด็กหนีโรงเรียนและไปมั่วสุมและกระทำผิดในด้านต่าง ๆ ได้ ง่าย

๒) ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชนสภาพแหล่งที่อยู่อาศัยการที่มีที่อยู่อาศัยในแหล่งเสื่อมโทรมหรือแหล่งอาชญากรรม ยาเสพติดต่างๆ อาจทำให้เยาวชนเกิดความซับซ้อนใจและถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ โดยง่าย นอกจากนี้การย้ายที่อยู่อาศัยบ่อยๆ ก็อาจเป็นผลร้ายต่อเยาวชนได้เนื่องจากครอบครัวต้องแยกกันอยู่ เด็กขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองอย่างเต็มที่ หรือต้องดูแลตนเองหรือต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ใหม่บ่อย ซึ่งจะพบมากในกลุ่มผู้มารับจ้างใช้แรงงานซึ่งทำให้บุคลิกภาพของเด็กบกพร่องได้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่อาศัยนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญการขาดที่ดินทำกินหรือทำกินไม่ได้ผลทำให้คนในชนบทอพยพเข้ามาทำมาหากินในกรุงเทพและเมืองใหญ่ทั้งชั่วคราวและถาวรทำให้เกิดการแออัดในเรื่องที่อยู่ อาศัยจนกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ก่อให้เกิดปัญหายุงยากทางสังคม โดยเฉพาะในด้านที่เป็นที่อยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อยทำให้ต้องอยู่อย่างแออัดขาดสถานที่ที่เยาวชนจะอาศัยเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ เช่นสถานที่สำหรับการ เล่นกีฬา เยาวชนส่วนใหญ่จึงมีเวลาว่างมากและใช้ ไปในทางที่ ไม่สมควรไม่เป็นสาระได้แก่ การเล่นเกมพนัน มั่วสุมอบายมุขต่างๆ ยาเสพติด และสุดท้ายนำมาสู่ปัญหาด้านพฤติกรรม

๓) สาเหตุทางเศรษฐกิจความยากจนเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่บีบบังคับให้คนเราจำเป็นต้องกระทำความผิดเนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของชีวิต โดยเฉพาะในครอบครัวที่ยากจนบิดามารดาต้องต่อสู้กับการดำรงชีวิตประจำวันทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรจึงมักเลี้ยงดูอย่างไม่มีใครจะใส่ใจยอมทำให้เด็กต้องช่วยตนเอง โดยไปลักขโมย หรืออาจถูกชักชวนจากกลุ่มเพื่อนไปในทางที่ไม่ดี

๔) ปัจจัยที่เกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน เยาวชนเป็นวัยที่ เริ่มเข้าสู่การเป็นวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการด้าน ต่างๆ ทางร่างกายที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีความสับสนทางอารมณ์และจิตใจรวมถึงมีการปรับตัวทางสังคมจึงทำให้เด็กในวัยนี้มีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่ายขาดความเชื่อมั่นในตนเองและมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะต่างๆ ที่กำลังเปลี่ยนไปได้อย่างยาก” เรื่องการคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญของเยาวชน เพราะถ้าเยาวชนมีเพื่อนที่ประพฤติดูไม่ดี

แล้วก็อาจชักจูงให้เยาวชนนั้นมีพฤติกรรมไปในทางที่เสียหาย โดยเฉพาะเยาวชนที่ไม่ได้รับความรักและการอบรมสั่งสอนที่ดีจากพ่อและแม่ ยอมทำให้เด็กต้องหนีไปพำนักที่บ้านแทนและอาจไปคบเพื่อนที่ชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้ เช่น ชักชวนให้หนีโรงเรียน เล่นการพนัน เสพยา ดื่มสุรา เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การคบเพื่อนที่ไม่ดีหันไปประพฤติผิดกฎหมายได้อย่างหนึ่ง

๕) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า สื่อมวลชน มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้ ค่านิยมและการแสดงพฤติกรรมของประชากรค่อนข้างมาก สื่อมวลชนอาจเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วีดีโอ หนังสือต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัยทำให้สื่อต่างๆ เข้าถึงประชาชนได้ทุกเพศทุกวัย ได้อย่างกว้างขวางและกลายเป็น ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตในประจำวัน ส่งผลให้เยาวชนได้รับอิทธิพลได้รับอิทธิพลจากการถ่ายทอดของสื่อต่างๆ ด้วย จึงพบว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของเยาวชนมากขึ้นทั้งในด้านความคิด คำพูดการใช้ภาษา กริยา ทาทาง การแต่งกาย หรือ แม้แต่การแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่อาจแยกแยะความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม นอกจากนี้การที่สภาวะเศรษฐกิจบีบคั้นทำให้บิดา มารดาไม่มีเวลาที่จะอบรมสั่งสอนขัดเกลาบุตรมากนักจึงทำให้สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ในการอบรมขัดเกลาทางสังคมแทนสถาบันครอบครัว ดังนั้น ถ้าผู้ผลิตสื่อขาดความรับผิดชอบต่อสังคมก็อาจทำให้เด็กในสังคมเกิดปัญหาได้

๖) ปัจจัยอื่นๆ

๑) การเสพยาเสพติด ยาเสพติด หมายถึง สารใด ก็ตามเมื่อรับเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการกิน ฉีด สูบ หรือดมก็ตาม ทำให้มีผลต่ออารมณ์ และความประพฤติของผู้ใช้ เช่น ผื่น เฮอร์นิน ยากระตุ้น ประสาท เป็นต้น ปัญหายาเสพติดให้โทษในเยาวชนที่ติดยาเสพติดให้โทษจะมีความต้องการในการเสพยาอยู่บ่อย ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างมาก ทำให้สุขภาพร่างกายและจิตใจของเด็กเกิดความเสื่อมโทรมเป็นที่รังเกียจของสังคม บางครั้งความต้องการเสพยาหรือฤทธิ์ของยาเสพติดอาจเป็นตัวนำไปสู่ปัญหาอื่น เนื่องจากความต้องการยาในปริมาณ

ที่เพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ จึงต้องหาเงินมาซื้อด้วยราคาแพง จึงจำเป็นต้องลักขโมย ชิงทรัพย์ หรือในเด็กผู้หญิงที่ถูกบังคับให้ค้าประเวณี กลายเป็นหญิงโสเภณีได้

๒) การขัดแย้งในวัฒนธรรมการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างประเทศเข้าสู่ประเทศ และผสมกับวัฒนธรรมดั้งเดิมโดยผ่านสื่อซึ่งสื่อทุกชนิดมักมีอิทธิพลเหนือเยาวชน มีส่วนทำให้เด็ก และเยาวชนกระทำตามโดยขาดการพิจารณา และยังคงคิดว่าอารยธรรมแต่ละประเทศวัดกันด้วยความเจริญทางวัตถุและเห็นเป็นสิ่งที่ดีงาม เช่น การแต่งกายการแสดงกริยาอาการที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความฟุ้งเฟ้อ กระทำผิดประเพณีและศีลธรรมที่ดีงาม และกลายเป็นความผิดทางกฎหมาย ด้วย

๓) สถานเริงรมย์ หรือแหล่งอบายมุขเป็นแหล่งสำคัญในการมั่วสุมของกลุ่มบุคคลเป็นที่แสวงหาความผ่อนคลายทาง อารมณ์ จึงเต็มไปด้วยสิ่งที่เป็นอบายมุขไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด ผู้หญิง การพนัน และอื่นๆ เพื่อให้ผู้มาเที่ยวได้ ใช้บริการอย่างเต็มที่ โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่อาจเกิดขึ้นกับเยาวชนได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีสิ่งล่อใจให้เยาวชนเกิดความเพลิดเพลินหลงลืมปัญหาหรือความทุกข์ชั่วคราว จึงติดใจและทำให้ อยากเข้าไปเที่ยวอีกบ่อยๆ เมื่อไม่มีเงินจึงหาทางทำผิดกฎหมายและอาจนำมาซึ่งปัญหาการกระทำผิดอื่นๆ อีกด้วย เด็กจึงมีโอกาสเสียคนได้ง่าย ในสมัยปัจจุบันวัยรุ่นชอบทำตามตามสมัยตามค่านิยมของต่างประเทศโดยไม่นึกคำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของไทย เช่นการแต่งตัว นุ่งสั้น สายเดี่ยว แทนที่จะแต่งตัวให้เหมาะสมกับวัย ในเสื้อผ้าราคาที่ถูก ไม่ทำให้พ่อแม่เดือดร้อน ใช้มือถือ ก็ใช้ตามยี่ห้อตามยุคพอรุ่นใหม่ๆออกมาก็เปลี่ยนเป็นรุ่นอื่นๆ ซึ่งบางคนฐานะทางบ้านไม่ได้ร่ำรวยมาก แต่ก็ใช้จ่ายเกินตัว และภาระที่หนักนั้ก็มาตกอยู่ที่ผู้ปกครองของเรา ท่านทำงานหนักสายตัวแทบขาดกว่าจะได้เงินมา แต่ถูกบุตรนำมาใช้

๔) ผู้ใหญ่กระทำตัวอย่างที่ไม่ดีให้เด็กเห็น ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของผู้ใหญ่ ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่เลียนแบบผู้ใหญ่ เช่น ดิตสุรา ยาเสพติด เล่นการพนัน ทะเลาะวิวาท

ทำร้ายร่างกาย มีกิริยาวาจาที่หยาบคาย ประพฤติผิดศีลธรรม หรือคบเพื่อนอันธพาลก็จะทำให้เด็กซึมซับการกระทำนั้นไปโดยไม่รู้ตัว ซึ่งอาจจดจำไปกระทำและนำไปสู่การกระทำผิดได้ง่าย

๓.๗ สรุป

สรุปได้ว่าสภาพปัญหาปัจจุบันของเยาวชนไทย นับว่ามีความสำคัญต่อความเจริญของประเทศ ตามความหมายและความสำคัญของเยาวชน คือ บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๔-๑๘ ปี ที่มีพัฒนาการตั้งแต่การศึกษา การคบเพื่อน และสังคม ความต้องการของเยาวชนอยู่ที่ค่านิยมจึงทำให้สภาพของเยาวชนค่อนข้างเน้นหนักวัตถุนิยมมากกว่าที่จะแสวงหาศีลธรรม ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นมากมาย เพราะเยาวชนมีจุดอ่อน เนื่องด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์จึงอาจตกเป็นทาสของความโลภ โกรธ หลง เพราะลักษณะของปัญหาเยาวชนเกิดจากครอบครัว เพื่อน และสังคม รอบข้างอันเป็นปัญหาการทำความผิดของเยาวชนไทยที่จะต้องได้รับความดูแลเอาใจใส่จากบิดา มารดา และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาช่วยกันพัฒนาเยาวชนให้เกิดประพฤติดี และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวส่งผลในด้านตรงข้ามกับอริยมรรค ๘ กล่าวคือ ๑) มิจฉาทิฎฐิ ความไม่รู้ในทุกข์ และไม่เห็นความเป็นจริงจึงเกิดการทำความชั่ว ๒) มิจฉาสังกัปปะ คือ ความด่าริในทางกาม มีเพศสัมพันธ์ก่อนวันอันควร พยาบาทปองร้ายผู้อื่นและเบียดเบียนซึ่งกันและกัน (๓) มิจฉาวาจา การใช้วาจาทำร้ายผู้อื่นให้เจ็บช้ำน้ำใจ (๔) มิจฉากัมมันตะ คือ ทำการงานไม่ชอบ โดยไม่ประกอบการทำงานที่ถูกประเพณี ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม (๕) มิจฉาอาชีวะ คือ การเลี้ยงชีวิตไม่ชอบ ได้แก่ ไม่เว้นจากการเลี้ยงชีพในทางที่ผิด ประกอบสัมมาอาชีพ คือ ไม่เว้นจากการค้าขายเครื่องประหารมนุษย์และสัตว์ ไม่เว้นจากการค้าขายมนุษย์ไปเป็นทาส ไม่เว้นจากการค้าสัตว์สำหรับฆ่าเป็นอาหาร ไม่เว้นจากการค้าขายน้ำเมา ไม่เว้นจากการค้าขายยาพิษ (๖) มิจฉาวายามะ คือ ไม่มีความเพียรชอบ ๔ ประการ ได้แก่ ไม่เพียรระวังมิให้บาปหรือความชั่วเกิดขึ้น ไม่เพียรละบาปหรือความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่เพียรทำกุศลหรือความดีที่เกิดขึ้น ไม่เพียรรักษากุศลหรือความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้คงอยู่ ปัญหาการหลงไหลของอารยธรรมต่างประเทศ

(๓) มิจฉาสติ คือ ไม่ระลึกชอบ ได้แก่ ไม่ระลึกวิปัสสนา การไม่ระลึกในกาย เวทนา จิต และธรรม
 ๔ ประการคือ การไม่พิจารณากาย การไม่พิจารณาเวทนา การไม่พิจารณาจิตไม่ระลึกได้ว่าจิต
 กำลังเศร้าหมองหรือผ่องแผ้ว รู้เท่าทันความนึกคิด (๔) มิจฉาสมาธิ คือ ไม่ตั้งใจชอบ ไม่ทำจิต
 ให้สงบ ไม่ระงับจากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง ให้มีอารมณ์แน่วแน่เป็นอันเดียว เพื่อให้จิตจดจ่อ
 ฟุ้งซ่าน หาอารมณ์อันมีโทษให้จิตมียึดในทางที่ไม่ดี